

Bilim insanının gericisi ve çakması olur mu?

Prof.Dr. Nevzat TARHAN tarafından yazıldı.

Cuma, 17 Mayıs 2024 10:38 -

Kendilerini büyük bilim adamı gören, yeni şeyler öğrenmeye ihtiyaç hissetmeyen, şeklen modern ama zihnen gerici bilim adamlarına sıkça rastlıyoruz.

Statükoculuk bilimle uğraşanlara hiç yakışmıyor, matbaanın Türkiye’ye geç gelmesi gibi psikiyatrik teknolojinin de Türkiye’ye geç gelmesine sebep olanları tarih çöp sepetinde hatırlayacak.

Gericilik denildiğinde hep yaşamsal gericilik akla gelirdi yani modern çağın gerisinde kalan, kılık kıyafeti ile yüz sene öncesi gibi geçmiş yüzyılın kıyafetini giyen, ileri batılı gibi giyinmeyen şekilsel bir gericilik anlaşılırdı. Bunun sonucu biçimsel bir modernlik ortaya çıktı.

Yıllar geçti bu günlere geldik. İlericiliği, gardırop ilericiliği olarak algılayan bir nesil baktı ki kendisi gibi yaşamayan insanlar çok çalıştılar, dil öğrendiler, kariyer yaptılar, yenilikleri getirdiler, standardı belirlediler ve yükselttiler.

Nihayet kendilerini ilerici görenler devlet kapısında kurulu düzenin statükosu ile elde ettikleri kolaylıklar, tuttıkları pozisyonlar, elde ettikleri çıkarlar onlar için avantaj olmamaya başladı. Klasik tepki “çamur at izi kalsın” diyerek saldırmaya başladılar. Aslında gerici dediği kişiler onları geçmişti, onlar şeklen moderndi ama aslında modern görünümlü gerici olmuşlardı.

Yaşamsal **gericiliğin bilimsel versiyonu** yok muydu, tabi iki vardı.

Kendilerini büyük bilim adamı gören mesleki egoları nedeniyle kendilerini yeterli gördükleri için yeni şeyler öğrenmeye ihtiyaç hissetmeyen **şeklen modern ama zihnen gerici bilim adamlarına** sıkça rastlıyoruz.

Benim içinde bulunduğum grup 2003 yılında bilimsel referansı olan kanıta dayalı tedavi karar şemasında en üst düzeyde olan ve bilimsel cihaz olarak ithal edilen **Transkraniyal Manyetik Uyarım Tedavisi** (TMU,TMS) olarak bilinen tedaviyi Türkiye’ye getirdi. Dirençli Depresyon tedavisinde başarılı bir şekilde

Bilim insanının gericisi ve çakması olur mu?

Prof.Dr. Nevzat TARHAN tarafından yazıldı.

Cuma, 17 Mayıs 2024 10:38 -

uyguladı. Aynı şekilde

QEEG olarak bilinen beyin haritalama

yöntemini etik standartlarını yazılı olarak belirleyerek uyguladık ve halen uyguluyoruz.

Kanıt dayalı tedavi pramidinde en altta hayvan deneyleri vardır. Sırayla klinik gözlemler, olgu raporları, olgu serileri, klinik araştırmalar, çift kör geniş ölçekli plasebo kontrollü çalışmalar, meta analizler şeklinde en üst kanıt değeri belirlenir. Bizim kullandığımız metodlar bu en üst kanıt ölçüleri içindedir.

Bilim adamı kimlikli insanlar tarafından 'İnterpol hariç' her tarafa şikayet edildik. 2007 yılında Sağlık Bakanlığı'ndan müfettişler geldi bir hafta tam gün inceleme yaptılar. Sonuç olarak bir kusurumuz olmadığına dair rapor verdiler. Çapa Tıp, Hacettepe Tıp ve iki Eğitim Hastanesi kullandığımız yöntemlerin bilimsel olduğunu rapor ettiler. Kullanımında etik standartlara uygun davranılırsa sakıncası olmayacağına dair rapor verdiler. Mamafif 2008 yılında Amerikan Onay Kurumu FDA bu sisteme sigorta kapsamında alınacağına sağlayan onayı verdi. 2010 yılında "Guideline" olarak bilinen rehber kataloğa da girdi.

Bu sistemin bilimsel olmadığına ve serbest hekimlikte kullanımının etik dışı olduğuna dair iddiaları boş çıktı.

Ancak ilerici bilim adamı iddiasında ki bu meslektaşlarımız biçimsel olarak ilerici ve modern idiler ama mesleki olarak statükocu ve gerici olmuşlardı. Çünkü psikiyatride beyin fonksiyonunu ölçerek tedavi etme konusunda 30 yıl geride kalmışlardı.

Geçtiğimiz günlerde bu konuda CNN TÜRK' te yapılan tartışma programında konu dile getirildi.

"**Neurobiofeedback**" yöntemi olarak bilinen yöntemin dikkat eksikliğinde kullanıldığı

savunuldu. Biz kurum olarak bu sisteme sahip olduğumuz halde

Dikkat

eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu

hastalığında kullanmıyoruz. Stres yönetiminde kanıt değeri yüksekti dikkat eksikliğinde çok işe yaramıyordu. Tartışmayı izledim maalesef bilimsel kimliğe uymayan bilgisizlikler nedeniyle şaşırdım.

Bir taraf Psikiyatride beyin görüntüleme yöntemlerine tamamen karşı diğer taraf her önüne gelene bu tedaviyi uyguluyordu.

Bilim insanının gericisi ve çakması olur mu?

Prof.Dr. Nevzat TARHAN tarafından yazıldı.

Cuma, 17 Mayıs 2024 10:38 -

Etik sınırlar içinde kullanan yazılı olarak standardize edilerek bu sınırları belirleyen bizim gibi kurumlara meslektaşlarımızın gelip görmeleri gerekir. Kulaktan dolma bilgilerle hüküm sahibi olmak olsa olsa bilimsel gericiliktir. Yahut kanıta dayalı konuşmayan bilim adamına çakma bilim adamı da diyebiliriz.

Statükoculuk bilimle uğraşanlara hiç yakışmıyor, matbaanın Türkiye'ye geç gelmesi gibi psikiyatrik teknolojininde Türkiye'ye geç gelmesine sebep olanları tarih çöp sepetinde hatırlayacaktır.

Prof. Dr. Nevzat Tarhan - Haber 7

ntarhan@gmail.com

[Tweet](#)